

УДК 007 : 304 : 070

Чорнобут О.С.¹

Хітрова Т.В.²

¹ асп. НУ «Запорізька політехніка»

² канд. філол. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ІНФОРМАЦІЙНА ДЕМОКРАТІЯ В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Сучасний інформаційний тип суспільства передбачає не лише інформатизацію всіх сфер людської діяльності, а й формування системи міжсуб'єктної комунікації на основі використання інформаційно-комунікаційних технологій, її інтенсифікацію й універсалізацію як ефективний механізм спільного / демократичного управління процесами та рішеннями. Такий тип демократії тлумачиться дослідниками як «інформаційна» і найбільше сьогодні ідентифікується з такими глобальними процесами як «електронне урядування», «електронне голосування», «е-державна» та інші.

Вперше термін «інформаційна демократія» запропонував французький політик і політолог М. Рокар, який вважає, що серцевиною демократії є реальність взаємозв'язків між виборними особами, засобами масової інформації та виборцями [1].

На думку українського дослідника О. Слободяника: «Інформаційна демократія» – це елітарний тип народовладдя, що має інтегральний характер високого рівня та спирається на інтелектуальний ресурс власних суб'єктів і

об'єктів політики, передбачає ефективну організацію міжсуб'єктної комунікації на всіх рівнях реалізації влади, а також може характеризуватися як харизматичний тип правління на основі використання інформаційно-комунікаційних технологій» [2].

У контексті аналізу інформаційної діяльності ОМС, варто зазначити, що на місцевому рівні здебільшого використовуються традиційні інструменти інформаційної демократії, які характеризуються способом і характером залучення всіх учасників державно-політичного процесу до інформаційно-публічної площини. Органи місцевого самоврядування у своїй діяльності застосовують ряд форм, що передбачають залучення громадян до вирішення питань місцевого життя. Такі форми безпосереднього врядування громади мають глибокі традиції в Україні, більшість з них є загальновизнаною практикою у державах розвиненої демократії. Разом із тим, з розвитком інформаційних технологій набувають поширення нові методи залучення громади до вирішення питань локального значення.

Чинним законодавством України передбачені такі основні форми безпосередньої демократії у місцевій громаді:

- вибори депутатів місцевих рад, сільських, селищних та міських голів;
- місцевий референдум, дорадче опитування громадян;
- загальні збори громадян за місцем проживання;
- дійснення місцевих ініціатив;
- громадські слухання;
- громадська наукова і науково-технічна експертиза рішень органів місцевого самоврядування.

В усіх зазначених проявах прямої місцевої демократії присутня інформаційна складова, що полягає у формулюванні думки громади, яка має юридичну можливість трансформуватися в офіційний документ (рішення референдуму, рішення ради, прийняте в результаті внесення місцевої ініціативи тощо).

Нові перспективи національної і локальної державної політики, яка взаємодіє з громадянами через мережу Інтернет, електронну пошту, е-державу (Дія), сьогодні демонструють переваги в багатьох країнах світу, наприклад, західні експериментами з електронним голосуванням, електронними посібниками виборця, журі громадянина, в Україні ефективність електронного управління виявилась найбільш яскраво під час повномасштабного військового вторгнення, хоча й до цього демонструвала стабільні кроки на шляху боротьби з корупцією тощо.

Наразі в Україні проблема становлення інформаційної демократії обумовлюється амбівалентністю політичної системи, пов'язаною із відходом від засад соціалістичного суспільства, і одночасно відсутність її розуміння й сприйняття у широких верствах суспільства, оскільки нові механізми

«інформаційної демократії» все ще інтерпретуються в межах старої парадигми. Вирішення проблеми, пов'язаної зі становленням нової суспільної парадигми знаходиться у площині світової інформаційної інтеграції України, це зумовить і впровадження нової парадигми державної інформаційної політики як складової політичної культури влади і суспільства загалом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Дашаківська О. Політична еліта в теоріях інформаційного суспільства: особливості діяльності та структури. *Вісник Львів. ун-ту. Філософсько-політологічні студії*. 2010. Вип. 1. С. 81–245.
2. Слободяник О. *Інформаційна демократія: погляди та основні парадигми*. 2015. № 9. URL: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/pol_n/article/view/2897/2596